

**Tokiko gobernuetan emakume
politikarien aurkako
indarkeria sexistari aurre
egiteko neurriak**

A background image showing three women in a professional setting. The woman on the left is looking towards the center, the woman in the middle is smiling and looking towards the camera, and the woman on the right is looking towards the camera. They are all wearing business attire.

**Kuotagatik dago hor
Si se viste así, ¿cómo
la van a tomar en serio?
Bigunegia da
Nahi handiegikoa
No está preparada**

EMAKUME POLITIKOEN AURKAKO INDARKERIA ETA SEXISMOAREN AURKAKO EKIMENA TOKIKO GOBERNUETAN

UDALENTZAKO NEURRIEN PROPOSAMENA

Jarraian proposatzen diren balizko neurrien multzoa iradokizun irekia da eta udal bakoitzaren errealitatera egokitu daiteke. Ez da zerrenda osoa. Neurri batzuk jada aplikatzen ari dira euskal udaletan, baina homogeneizazioa eta baliabideak falta dira.

Multzoka antolatu dira, orokorrenetik hasi eta erantzun-jarduera espezifikoenera. Multzo desberdinetako neurriak hauta daitezke neurrien plan bat egituratzeko

Gehienez 2 edo 3 neurriekin lan egiten hastea gomendatzen da, abian jartzeko eta eraginkortasuna eta jasangarritasuna ebaluatzeko, neurri berriei ekin aurretik.

Udalerri txikietan ezartzeko gakoak::

- Lehendik dauden baliabideak erabiltzea (adib.: Emakunderen edo aldundien dirulaguntzak).
- Hurbileko udalen artean “sarea egitea” lehenestea, baliabideak partekatzeko.
- “Keinu txikien” ikuspegia: aldaketa kulturalak (adib.: hizkuntza) kosturik gabe.

NEURRIEN ZERRENDA

Ikusaraztea eta
berdintasun-
kultura

- 1. Udal-itunak sinatzea:** alderdi guztien konpromiso publikoa, barneko eta kanpoko sexismoa zigortzeko.
- 2. Tokia udalaren webgunean: emakume hautetsi guztien** izenak eta argazkiak dituen gunea (emakumeak ikusezin bihurtzea saihestuz).
- 3. Kartel sinbolikoak:** “Hemen, politikan, emakumeak errespetatzen ditugu” (inpaktu bisuala kosturik gabe) bezalako leloak Udaletxean zintzilikatzea.
- 4. Aitorpen publikoa:** M8an edo Indarkeria Matxistaren aurkako Egunean, esaterako, emakume zinegotzi guztien adierazpen bateratua irakurtzea.
- 5. Jokabide-kodeak ezartzea,** emakume eta gizon hautetsien artean berdintasunezko eta errespetuzko tratua izateko, informazio-, eztabaida- eta erabaki-gune guztietan.
- 6. Kargu publikodunentzako kode etikoetan sartzea** indarkeria eta jazarpen sexistarik gabeko berdintasunezko tratua bermatzeko konpromisoak.
- 7. Jokabide-kodeen urraketen aurrean jarduteko bideak aurreikustea,** berdintasunezko tratua eta indarkeria sexistarik gabea bermatzeko.

Prestakuntza eta sentsibilizazioa

1. **Tailerrak:** udaleko langile guztientzat (hautetsiak barne), politikan dagoen indarkeria matxistari eta hizkera ez-sexistari buruzkoa.
2. **Kanpaina publikoak:** Herritarrak emakumeen parte-hartze politikoaren balioaz eta jazarpenaren gaitzespenaz kontzientziatzeko.
3. **Hitzaldi komunitarioak:** tokiko emakume-elkarteak edo Emakunde (Emakumearen Euskal Erakundea) gonbidatzea, politikan indarkeria matxistari buruzko tailerrak egiteko osoko bilkuraren aretoan
4. **Oinarrizko gidak:** indarkeria matxista identifikatzeko jarraibideak dituen liburuxka inprimagarria (adibidez: "Jazarpen politikoa al da?"), udal emakume hautetsi eta langile guztiei banatzeko.
5. **Doako online prestakuntza:** Emakunderen edo Eusko Jaurlaritzaren berdintasunari buruzko ikastaroak erabiltzea (dauden baliabideak aprobetxatuz).

Parekotasuna eta ahalduntze instituzionala

1. **Organo erabakitzaileetan parekotasuna eta genero-estereotiporik gabeko erantzukizunen banaketa bermatzea.**
2. **Emakume hautetsien arteko mentoriak:** esperientziadun emakume politikariek emakume hautetsi berriei lagunduko dieten programak ikusaraztea eta sustatzea (Bidelagun Basqueskola).
3. **Batzordeen eta osoko bilkuren ordutegiari eta iraupenari buruzko akordioa,** zaintza-ardurekin bateragarri izateko.
4. **Hitz egiteko denbora eta txandak** modu ekitatiboan eta genero-joerarik gabe banatzeari buruzko **erabakiak hartzea**, eta emakume hautetsiak sistematikoki etetea zigortzea.
5. **Udal haurtzaindegia osoko bilkuretan:** zainketekin kontziliazioa errazteko
6. **Karguen/erantzukizunen eta bozeramailetzaren txandaketa:** batzordeetan eta bestelako erabaki- edo ordezkaritza-organoetan banaketa estereotipatua saihestea.
7. **Aktetan hizkera inklusiboa eta ez-sexista erabiltzea**, emakume hautetsien ekarpenak eta parte-hartzeak agerian jartzeko.

Salaketa anonimoetarako bideak

1. **Isilpeko bideak:** alderdi edo erakundeetan errepresaliarik gabeko jazarpenaren berri emateko.
2. **Kanpo-auditoretzak:** aldian-aldian udaletako berdintasun-giroa ebaluatzea.
3. **Harreman-gune bakarra:** pertsona bat (adib.: udal-idazkaria edo zinegotzi bat) izendatzea, salaketak bideratzeko erreferente gisa.

Emakume
hautetsien
aurkako
indarkeria
matxistaren
**kasuetan
jarduteko
protokolo
espezifikoak**

1. **Aholkularitza** tekniko **izatea** udaletan, jazarpen, mehatxu edo difamazio sexista kasuetan informazioa eta orientazioa emateko.
2. **Jazarpenaren aurkako expres protokoloa**: 2-3 orrialdeko dokumentu bat, irain sexisten edo mehatxuen aurrean jarduteko urrats argiak dituen (adib.: nori deitu udaletxean, biktimari salaketa-bideei buruzko informazioa ematea, ...).
3. **Emakume hautetsien aurkako indarkeria-kasuetan azkar erantzuteko protokoloak**: salaketa, laguntza psikologikoa eta babes digitala (adib.: bullyingaren garbiketa sareetan).
4. **Laguntzarako eskualde-aliantza**: Hainbat udal txikik laguntza-baliabideak parteka ditzakete, indarkeria edo jazarpen sexistak jasaten duten emakume hautetsiei zuzendutakoak: abokatuak edo psikologoak (kostu partekatuak).
5. **Gertaeren erregistro publikoa**: arazoa ikusarazteko datuak, indarkeria-motaren arabera bereizita (online, ahoz, fisikoki).

Babes- eta
laguntza-
neurriak

1. **Segurtasun fisikoa eta digitala**: Zibersegurtasuneko aholkularitza (adib.: doxing-a saihestea, kontu faltsuak nola blokeatu, cyberbullying-a nola salatu...)
2. **Laguntza juridikoaren sarea**: hitzarmenak indarkeria matxistan espezializatutako abokatuekin, doako lege-aholkularitzarako.
3. **Laguntza psikologikoa**: jazarpen eta indarkeria sexistako egoerak jasaten dituzten emakume hautetsiei laguntza psikologikoa emateko hitzarmenak.
4. **Larrialdietarako telefonoa**: larrialdietarako, udaleko aurreordainketadun mugikorra erabiltzea (emakume hautetsien zenbaki pertsonala jakinarazi gabe).

Aliantzak tokiko
eragileekin

1. **Farmaziak edo tabernak "puntu seguruak" gisa**: emakume hautetsiek laguntza eska dezaketen lekuak, kalean jazarpena jazotzen badute (etxeko indarkeriaren kasuan egiten den bezala).
2. **Tokiko hedabideekin lankidetzan aritzea**: saihestu ditzatela titular sexistak (adib.: "ile horiko emakume zinegotzia") eta sina dezatela praktika onen dekalogo bat.